

Grunder för fristående examen

**YRKESEXAMEN FÖR
IDROTTSANLÄGGNINGS-
FÖRESTÅNDARE
2007**

Grunder för fristående examen

**YRKESEXAMEN FÖR
IDROTTSANLÄGGNINGSFÖRESTÅNDARE
2007**

© Utbildningsstyrelsen 2007

Edita Prima Oy

Helsingfors 2007

ISBN 978-952-13-3314-9 (häft.)

ISBN 978-952-13-3315-6 (pdf)

DNR **49/011/2006**

FÖRESKRIFT **Iakttas som förpliktande**

DATUM **8.12.2006**

Giltighetstid
fr.o.m. 1.1.2007 tillsvidare

De stadganden på vilka befogenheten att
utfärda föreskriften bygger
L 631/1998 13 § 2 mom

Upphäver Föreskrift Nr **32/011/2002**
Ändrar Föreskrift Nr

GRUNDERNA FÖR YRKESEXAMEN FÖR IDROTTSANLÄGGNINGSFÖRESTÅNDARE

Utbildningsstyrelsen har fastställt grunderna för yrkesexamen för idrottsanläggningsföreståndare. Examensgrunderna skall iakttas fr.o.m. 1.1.2007 tillsvidare.

Utbildningsanordnare som ordnar utbildning som förbereder för examen eller för del därav skall göra upp och godkänna en läroplan för utbildningen med beaktande av vad som bestämts i dessa grunder. Som en del av den förberedande utbildningen skall ordnas prov som utvisar yrkesskickligheten.

Examenskommissionen, examensarrangören och utbildningsanordnaren kan inte lämna grunderna för examen obeaktade eller avvika från dem.

Generaldirektör

KIRSI LINDROOS
Kirsi Lindroos

Överinspektör

PERTTI PITKÄNEN
Pertti Pitkänen

INNEHÅLL

Kapitel 1

Syftet med fristående examina och målen för dem.....	7
1 § Fristående examina	7
2 § Förberedande utbildning för fristående examina	7
3 § De allmänna grunderna för sättet att påvisa yrkesskicklighet och för bedömning av examensprestationerna.....	8

Kapitel 2

Uppbyggnaden av yrkesexamen för idrottsanläggningsföreståndare.....	8
1 § Examensdelarna	8

Kapitel 3

Kraven på yrkesskicklighet i yrkesexamen för idrottsanläggningsföreståndare och grunderna för bedömningen.....	9
--	---

OBLIGATORISKA EXAMENSDELAR

1 § Skötsel av sommaranläggningar	9
a) Krav på yrkesskicklighet	10
b) Mål och kriterier för bedömningen.....	10
c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet	13
2 § Skötsel av inomhusanläggningar	14
a) Krav på yrkesskicklighet	14
b) Mål och kriterier för bedömningen.....	14
c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet	16
3 § Skötsel av vinteridrottsanläggningar.....	16
a) Krav på yrkesskicklighet	16
b) Mål och kriterier för bedömningen.....	16
c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet	19

VALFRIA EXAMENSDELAR

4 § Skötsel av ishallar	19
a) Krav på yrkesskicklighet	19
b) Mål och kriterier för bedömningen.....	19
c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet	20
5 § Skötsel av bowlinghallar	21
a) Krav på yrkesskicklighet	21
b) Mål och kriterier för bedömningen.....	21
c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet	23

6 §	Skötsel av slalom- och hoppbackar	23
	a) Krav på yrkesskicklighet	23
	b) Mål och kriterier för bedömningen.....	23
	c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet	25
7 §	Skötsel av gräsytor.....	25
8 §	Skötsel av simhallar, badinrättningar och utomhusbassänger.....	25
	a) Krav på yrkesskicklighet	25
	b) Mål och kriterier för bedömningen.....	25
	c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet	27
9 §	Underhåll av idrottsredskap	28
	a) Krav på yrkesskicklighet	28
	b) Mål och kriterier för bedömningen.....	28
	c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet	30
10 §	Skötsel av båthamnar	31
	a) Krav på yrkesskicklighet	31
	b) Mål och kriterier för bedömningen.....	31
	c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet	32
11 §	Företagsamhet	32
	a) Krav på yrkesskicklighet	32
	b) Mål och kriterier för bedömningen.....	32
	c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet	24
BILAGA	Värdegrund inom idrottsanläggningsbranschen Beskrivning av idrottsanläggningsföreståndarens yrke	35

Kapitel 1

SYFTET MED FRISTÅENDE EXAMINA OCH MÅLEN FÖR DEM

1 § Fristående examina

De fristående examina är inte beroende av det sätt på vilket man förvärvat sig sin yrkesskicklighet. Det kunnande som examinanderna har skaffat sig genom utbildning, i arbetslivet eller genom sina intressen behandlas som en helhet, så att detta kunnande kan användas när den erfordrade yrkesskickligheten skall påvisas vid de fristående yrkesproven.

De fristående examina är modulära till sin struktur. De utgörs av uppgiftshelheter, som baseras på arbetslivet och dess utvecklingsbehov och som präglas av det som förenar verksamheten med den teoretiska grunden, av mångsidig yrkesskicklighet och av att arbetsprocessen integreras med resultaten av den. Varje del av en examen utgör ett delområde av yrkeskompetensen, som kan lyftas ut ur den naturliga arbetsprocessen och bilda en självständig helhet som kan bedömas. De fristående yrkesproven arrangeras och avläggs flexibelt för en examensdel i sänder. Examinandernas mål kan också vara att endast avlägga en eller flera delar av en examen, inte hela examen.

Grunden för beskrivningen av kraven på yrkesskicklighet är den kvalifikationsbestämning som anses vara lämpligast för yrkesområdet. Beskrivningen koncentreras på kraven för branschens centrala funktioner, behärskning av verksamhetsprocessen och omfattande yrkespraxis. I kraven ingår också de för arbetslivet nödvändiga språkkunskaperna och sociala färdigheterna.

2 § Förberedande utbildning för fristående examina

Systemet med fristående examina ställer inte examinanderna inför förhandsvillkor i fråga om utbildning. Emellertid avläggs dessa examina i allmänhet i samband med något slag av förberedande utbildning.

Den som anordnar förberedande utbildning skall fastställa läroplanen för utbildningen enligt examensgrunderna. Utbildningen och de fristående yrkesprov som ingår i den skall läggas upp enligt examensdelarna. Det åligger utbildningsanordnaren att arrangera de fristående yrkesproven som en del av den förberedande utbildningen. Till de studerandes skyldigheter hör att delta i dessa prov i samband med studierna.

De gemensamma studier, som ingår i en grundexamen som avläggs som grundläggande yrkesutbildning, är inte obligatoriska i en utbildning som förbereder för en grundexamen som avläggs som en fristående examen. Målen för dessa studier beaktas dock i tillämpliga delar i läroplanen och i undervisningsarrangemangen.

3 § De allmänna grunderna för sättet att påvisa yrkesskicklighet och för bedömning av examensprestationerna

Bedömningen av de fristående yrkesproven förutsätter metodisk insamling av material, beslutsfattande och dokumentering angående examinandernas yrkesmässiga och arbetsrelaterade färdigheter, som jämförs med de i examensgrunderna fastställda kraven på

yrkesskicklighet och med bedömningskriterierna. Tyngdpunkten vid bedömningen ligger på det praktiska arbetet och arbetsmetoderna. Färdigheterna eller kunnandet bedöms i allmänhet direkt enligt motsvarande arbete.

Miljön för de fristående yrkesproven skall vara verklig eller så realistisk som möjligt. Vid bedömningen tillämpas mångsidigt olika kvalitativa bedömningsmetoder såsom iakttagelser, intervjuer, frågor och portföljer samt självbedömning och gruppbedömning. De fristående yrkesproven läggs upp enligt examensdelarna så att man vid proven kan bedöma om examinanden uppfyller de centrala kraven på behärskandet av yrket.

Målen för bedömningen anger de kompetensområden som ägnas speciell uppmärksamhet vid bedömningen. Målen hänför sig till de centrala färdigheterna och man ser till att examinanden behärskar den teori som ligger till grund för arbetet samt att han eller hon behärskar arbetsmetoder, arbetsutrustning, material och arbetsprocesser. Såväl målen för bedömningen som bedömningskriterierna härleds ur kraven på yrkesskicklighet för motsvarande examensdel. Kriterierna för bedömningen baserar sig på målen för bedömningen och de anger och preciserar prestationer på olika nivåer. Bedömningskriterierna utgör trösklar med vilkas hjälp det är möjligt att differentiera kompetensnivån.

Kapitel 2

UPPBYGGNADEN AV YRKESEXAMEN FÖR IDROTTSANLÄGGNINGSFÖRESTÅNDARE

1 § Examensdelarna

Yrkesexamen för idrottsanläggningsföreståndare består av tre obligatoriska och minst en valfri examensdel. Examen är klar då examinanden har avlagt minst fyra av examensdelarna med godkänt betyg.

Obligatoriska examensdelar

- Skötsel av sommaranläggningar
- Skötsel av inomhusanläggningar
- Skötsel av vinteranläggningar

Valbara examensdelar

- Skötsel av ishallar
- Skötsel av bowlinghallar
- Skötsel av slalom- och hoppbackar
- Skötsel av gräsytor
- Skötsel av simhallar, badinrättningar och utomhusbassänger
- Underhåll av idrottsredskap
- Skötsel av båthamnar
- Företagsamhet

VALFRIA EXAMENSDELAR

- Skötsel av ishallar
- Skötsel av bowlinghallar
- Skötsel av slalom- och hoppbackar
- Skötsel av gräsytor
- Skötsel av simhallar, badinrättningar och utomhusbassänger
- Underhåll av idrottsredskap
- Skötsel av båthamnar
- Företagsamhet

Kapitel 3

KRAVEN PÅ YRKESKICKLIGHET I YRKESEXAMEN FÖR IDROTTS-ANLÄGGNINGSFÖRESTÅNDARE OCH GRUNDERNA FÖR BEDÖMNINGEN

OBLIGATORISKA EXAMENSDELAR

1 § Skötsel av sommaranläggningar

Beskrivning av yrkesskickligheten

Idrottsanläggningsföreståndaren kan sköta gräsplaner, friidrottsplaner, bollplaner, badstränder och idrottsanläggningar i naturen och i vatten. Dessutom känner han/hon till grunderna för markanläggning och kan instruera, övervaka och betjäna idrottsanläggningarnas kunder.

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren kan sköta gräsplaner.</p>	<p>Skötsel av gräsplaner Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till och kan sköta konstruktioner och underlag på fotbolls- och golfplaner • känner till de vanligaste grässorterna på gräsplaner, vet hur de lämpar sig för olika ändamål och kan sköta dem • känner till de viktigaste näringspreparaten för gräsplaner samt gödselbehovet och kan sprida ut gödsel på ett miljövänligt sätt • känner till bevattningsbehovet för gräsplaner samt bevattningssystemet och kan vattna gräsplaner • kan klippa, lufta, lägga grusbeläggning på, bevattna, gödsla, lägga duk, utföra kompletteringssådd på och borsta gräsplaner • kan märka ut en plan enligt reglerna för respektive idrottsgrenar • kan instruera hur planerna skall användas enligt väder- och växtförhållanden • känner till de idrottsgrenar som utövas på gräsplaner och de idrottsredskap som behövs • kan använda de vanligaste skötselmaskinerna och andra tekniska apparater.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren kan sköta friidrottsplaner.</p>	<p>Skötsel av friidrottsplaner Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till planens struktur och dimensioner • känner till, kan sköta och förse planen med olika beläggningar för tränings- och tävlingsbehov • kan mäta in och rita upp sektorer och gränser för friidrottsgrenar med hänsyn till säkerhetsfaktorerna • kan mäta in de officiella idrottsredskapen • kan sköta tekniken för tidtagning, utrop och resultatservice • samarbetar med arrangörerna vid olika evenemang och ansvarar för förhållandena på platsen.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren kan sköta bollplaner.</p>	<p>Skötsel av bollplaner Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till och kan sköta konstruktioner,

	<p>ytmaterial, beläggning, inmätning och utrustning för bobollsplaner, sandplaner, konstgräsplaner, tennisplaner och volleybollplaner</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan rita upp och märka ut gränser för bollspel och förse planerna med nät och utrustning • sköter planerna systematiskt med hänsyn till användarna och tidsschemat.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren kan sköta badstränder.</p>	<p>Skötsel av badstränder Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan sköta och rusta upp allmänna badstränder, lokaler och utrustning • känner till kvalitetskraven på badvatten • känner till hygien- och renlighetskraven för stränder och anläggningar • känner till säkerhetsrekommendationerna • kan simma minst 200 meter • känner till principerna för räddning i vatten och kan handla ändamålsenligt i en räddningssituation • sköter övervakning och säkerhet • informerar om badsträndernas öppettider, hygien och verksamhet.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren kan sköta idrottsanläggningar i naturen och i vatten.</p>	<p>Skötsel av idrottsanläggningar i naturen och i vatten Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till och kan upplysa användaren om allemansrätten och allmänna skyldigheter • känner till och vet hur utflyktsområden, naturstiggar, orienteringsområden, fiskeområden, båt- och vattensportplatser är konstruerade • känner till skötsel av båthamnar och särdragen på vinterförvaringsplatserna för båtar • reparerar och sköter skyltar och informationstavlor på idrottsanläggningar i naturen • tar hänsyn till miljön och naturen och handlar i samklang med naturen.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren kan sköta idrottslokaler, förråd samt service- och andra arbetslokaler.</p>	<p>Dagligt underhåll av idrotts- och arbetslokaler Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • behärskar den dagliga skötseln av omklädningsrum, tvättrum, läktare och

	<p>allmänna lokaliteter</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan sköta förråds- service- och arbetslokaler • ser till att det dagligen är rent och snyggt i lokalerna.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren känner till grunderna för markanläggning på idrottsanläggningarna.</p>	<p>Grunderna för markanläggning Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • förstår grunderna i markanläggning för planer, konditionsbanor och andra konstruktioner samt betydelsen av byggnadsskikten • känner till konstruktionerna för bevattningssystem på planer • känner till konstruktionerna för torksystem på idrottsanläggningar • känner till uppvärmningssystem på utomhusplaner • känner till belysningsystem för utomhusplaner.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren kan instruera, övervaka och betjäna i enlighet med tidsschemat och reglerna för uppförande.</p>	<p>Kundservice Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • arbetar kund- och serviceinriktat • informerar om tidsschema, avgifter, öppettider, skötselarbeten och restriktioner • sköter kundservicen och behärskar prislistor och idrottsanläggningsterminologi på engelska och svenska • kan kassera in och redovisa avgifter enligt prislistan • övervakar användningen av idrottsanläggningar och klarar upp problem • kan larma hjälp i krissituationer • känner till vilka krav som berör sommaranläggningar som grupper med specialbehov har och kan beakta dem.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren känner till arbetsvillkor, arbetarskydd och arbetssäkerhet på idrottsanläggningar.</p>	<p>Arbetsvillkor, arbetarskydd och arbetssäkerhet Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • har de kunskaper och färdigheter som arbetssäkerhetskortet förutsätter • känner till och följer arbetstagarnas rättigheter och skyldigheter • följer kollektivavtal • följer arbetstider enligt arbetstidslagen noggrant och vid behov flexibelt • sköter idrottsanläggningar enligt arbetar-

	<p>skyddskraven och kraven på säkerhet i arbetet</p> <ul style="list-style-type: none"> • använder nödvändig skyddsutrustning enligt arbets- och väderförhållanden • introducerar praktikanter i riskfri skötsel av idrottsanläggningar och serviceuppgifter.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren känner till principerna för miljöskydd och hållbar utveckling och kan handla enligt dem i sitt arbete på idrottsanläggningarna.</p>	<p>Miljöskydd och hållbar utveckling Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • handlar enligt principerna för hållbar utveckling och miljöskydd • kan sköta omgivningen kring idrottsanläggningarna utgående från de krav som årstiderna ställer • håller idrottsanläggningarna och omgivningen snygga, hygieniska och trivsamma.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren kan i sitt arbete handla prismetvetet och ekonomiskt.</p>	<p>Att handla prismetvetet och sparsamt Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • följer med driftskostnaderna för idrottsanläggningar och handlar prismetvetet • instruerar användarna i kostnadsbesparingar • sköter belysningen med energisnål VVS-teknik • gör motiverade skötsel- och reparationsförslag för idrottsanläggningar.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesproven för den här examensdelen anordnas i autentiska arbetsituationer. Yrkesskickligheten bedöms utgående från planeringen av arbetet och de praktiska arbetsuppgifterna. Yrkesprovet kan kompletteras med diskussioner, analyser och skriftliga framställningar. Bedömningarna registreras och respons ges åt examinandena så fort som möjligt. Representanter för undervisning, arbetsgivare och arbetstagare bedömer yrkesproven.

2 § Skötsel av inomhusanläggningar

Beskrivning av yrkesskickligheten

Idrottsanläggningsföreståndaren kan sköta inomhusanläggningar kostnads- och grenmedvetet genom att använda sig av datateknik och ta kundens behov i beaktande och känner till grunderna för husteknik för inomhusanläggningar. I den här examensdelen ingår också basfärdigheter för företagsamhet inom idrottsanläggningsbranschen.

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
Idrottsanläggningsföreståndaren kan sköta simhallar och utomhusbassänger.	Skötsel av simhallar och utomhusbassänger Examinanden <ul style="list-style-type: none">• kan sköta vattenreningstekniken i simhallar och utomhusbassänger så som produktövervakningscentralen för social- och hälsovård (STTV) förutsätter• kan ombesörja daglig skötsel av VVS- och elteknik i simhallar enligt föreskrifterna• känner till principerna för badövervakning och kundbetjäning.
Idrottsanläggningsföreståndaren kan sköta idrottshallar, idrottssalar och konditionssalar.	Skötsel av idrottshallar och konditionssalar Examinanden <ul style="list-style-type: none">• kan sköta golvytor och inventarier enligt reglerna för respektive grenar• underhåller redskap och ser till att de, som reglerna föreskriver, är riskfria i övnings- och tävlingsbruk• behärskar dagligt underhåll av hus-, tävlings- och informationsteknik i hallar och salar enligt föreskrifterna• känner till och följer säkerhetsföreskrifterna• verkar kundinriktat i en servicesituation• kan grunderna för inmätning och kan märka (rita gränser för) de vanligaste idrottsgrenarna.
Idrottsanläggningsföreståndaren kan sköta ishallar och konstisbanor och den anknytande kundservicen.	Skötsel av ishallar och konstisbanor Examinanden <ul style="list-style-type: none">• kan sköta VVS- och elteknik och informationsteknik i ishallar enligt anvisningarna• kontrollerar tekniken och tar hand om den utgående från väderförhållanden och driftbehov• behärskar energianvändning och sparåtgärder• kan sköta is, banor, inventarier och lokaler

	<p>utgående från reglerna för respektive grenar inom issport och skötselplanen för banan</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan underhålla skridskor och utrustning • ser till att säkerhetsföreskrifterna gällande användarna och publiken följs • kan sköta kundservicen i ishallar och på konstisbanor och kassera in isavgifterna • kan organisera reserveringar och övervaka användningen av hallar och banor • sköter miljön enligt respektive program • kan använda och underhålla iskötselmaskiner och apparater.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren känner till grunderna för husteknik och fastighetsskötsel och kan handla kostnadsinriktat.</p>	<p>Husteknik och fastighetsskötsel Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • följer kraven på fukt, temperatur och belysning i byggnader på idrottsanläggningar • kan reglera och sköta tekniken för fastigheter och apparater på ett ekonomiskt och användarvänligt sätt • håller idrotts-, arbets- samt sociala och allmänna lokaler i skick • kan använda den senaste kunskapen i fråga om dimensionering av idrottslokaler och idrottsredskap • sköter dagligen den allmänna ordningen och redan.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren behärskar principerna för heta arbeten.</p>	<p>Heta arbeten Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • har de kunskaper och färdigheter som kortet för heta arbeten förutsätter.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren känner till grunderna för företagsamhet och kan på idrottsanläggningar handla enligt principerna för inre företagsamhet.</p>	<p>Grunderna för företagsamhet Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till principerna för och betydelsen av företagsamhet • samarbetar med idrottsanläggningsföretagare och redskapsförmedlare • handlar i sitt arbete på ett sätt som inre företagsamhet förutsätter.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren kan verka som ordningsvakt på idrottsanläggningar.</p>	<p>Ordningsövervakning Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • behärskar ordningsvaktens kunskaper och färdigheter på ett sätt som en grundkurs i ordningsövervakning förutsätter.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren känner till konditions- och hälsoidrottens viktigaste hälsoeffekter och idrottens etiska principer.</p>	<p>Konditions- och hälsoidrott och etiska principer angående idrott Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • handlar enligt lagstadgade och etiska princi-

	<p>per för idrottslokaler och användningen av dem</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till centrala principer gällande anti-doping och dopingtestning • känner till idrottens viktigaste hälsoeffekter samt den psykiska och moraliska betydelsen av idrott.
Idrottsanläggningsföreståndaren kan ge första hjälpen.	<p>Första hjälpen Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • har de kunskaper och färdigheter som FRK:s FHj1 förutsätter.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesproven för den här examensdelen anordnas i autentiska arbetssituationer. Yrkesskickligheten bedöms med avseende på planeringen av arbetet och de praktiska arbetsuppgifterna. Yrkesprovet kan kompletteras med diskussioner, analyser och skriftliga framställningar. Bedömningarna registreras och respons ges åt examinandena så fort som möjligt. Representanter för undervisning, arbetsgivare och arbetstagare bedömer yrkesproven.

3 § Skötsel av vinteridrottsanläggningar

Beskrivning av yrkesskickligheten

Idrottsanläggningsföreståndaren kan sköta vinteridrottsanläggningar kostnads- och grenmedvetet med beaktande av kundernas behov och känner till säkerhetskraven angående vintersport.

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
Idrottsanläggningsföreståndaren kan sköta skidspår.	<p>Skötsel av skidspår Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan sköta tränings-, motions- och tävlings-skidspår utgående från olika användargrupperns behov • känner till reglerna för skidplatser samt kraven på skötsel och säkerhet • känner till behoven av konstsnö på skidplatserna och känner till och kan använda snömaskiner • kan använda och underhålla skötselmaskiner och apparater på skidplatser • kan sköta skidspår på isen och kontrollera tjockleken på isen med jämna mellanrum för att garantera säkerheten • informerar om när skidspåren på isen är öppna och när de stängs.

<p>Idrottsanläggningsföreståndaren kan sköta skidterräng, närliggande idrottsanläggningar och motorkälkrutter.</p>	<p>Skötsel av skidterräng och närliggande idrottsanläggningar Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan sköta skidterräng utgående från olika användargrupperns behov • kan underhålla idrottsanläggningar i närheten av skolor, daghem och bostadsområden • kan sköta rutterna för motorkälkar utgående från terrängtrafiklagen • ser till att skidterrängen och idrottsanläggningarna är riskfria.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren kan sköta slalom- och hoppbackar.</p>	<p>Skötsel av slalom- och hoppbackar Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan använda de vanligaste skötselmaskinerna och andra tekniska apparater • behärskar hissarnas funktionsprinciper och säkerhetsföreskrifterna • känner till kraven på skötsel av slalom- och hoppbackar och säkerhetsföreskrifterna • kan preparera slalom- och hoppbackar för användarna • sköter skyltar, kundservice och övervakning • kan arbeta i kundservicen där redskap hyrs ut och bl.a. vallas.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren kan sköta ishockeybanor, skridskobanor och banor för långfärdsåkning på skridskor.</p>	<p>Skötsel av ishockeybanor och skridskobanor Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till reglerna för ishockeybanor och kraven på utmärkning • kan ställa upp en ishockeyrink enligt reglerna • kan preparera ishockeybanor för olika grenar inom issport • kan frysa och sköta skridskobanor • kan använda skötselmaskiner skickligt och riskfritt under olika väderförhållanden • följer med väderprognoser och förutser därigenom vilka skötselåtgärder som behövs • informerar om skötseln av, öppettiderna för och verksamheten på isbanor • övervakar att tidsschemat följs och att banorna används riskfritt • sköter banor för långfärdsåkning på

	<p>skridskor och granskar regelbundet isens tjocklek för att garantera säkerheten</p> <ul style="list-style-type: none"> • informerar om långfärdsskridskobanornas öppet- och stängningstider och kontrollerar kundsäkerheten.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren känner till och följer vintersportanläggningarnas bestämmelser för arbetarskydd och säkerhet i arbete.</p>	<p>Krav på arbetarskydd och säkerhet i arbete</p> <p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • använder skyddskläder och skyddsutrustning enligt väder- och arbetsförhållanden • introducerar praktikanter och tillfälliga arbetare i riskfri skötsel av vintersportanläggningar och kundservice.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren känner till och kan motivera idrottens samhälleliga betydelse.</p>	<p>Idrottens och idrottsanläggningarnas betydelse</p> <p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till gällande idrottslagstiftning • känner till det finska idrottssystemet och idrottsverksamhetens organisation • känner till idrottsgrenarna och tränings- och tävlingsförhållandena för de olika grenarna
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren känner till huvudprinciperna för finansieringssystemet och systemet för den kommunala beslutsprocessen.</p>	<p>Finansieringssystemen och systemet för den kommunala beslutsprocessen för idrott</p> <p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner i huvuddrag till finansieringssystemet för den finska idrotten • känner till grunderna för kommunernas statsbidrag • känner till systemet för den kommunala beslutsprocessen.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren känner till vad som behövs för vinterbad och vilka kraven är.</p>	<p>Vinterbad</p> <p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan skapa en plats för vinterbad och sköta den • känner till och följer säkerhetsföreskrifterna för vinterbadplatser.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren känner till vilka krav grupper med specialbehov ställer på idrotten vid vinteranläggningarna.</p>	<p>Idrott för specialgrupper</p> <p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till vilka behov grupper med specialbehov har i anslutning till vinteranläggningar och kan ta dem i beaktande • beaktar i skötseln av vinteranläggningar säkerheten och de specialbehov som grupper och individer har.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Den här examensdelen anordnas i autentiska arbetsituationer. Yrkesskickligheten bedöms utgående från planeringen av arbetet och de praktiska arbetsuppgifterna. Yrkesprovet kan kompletteras med diskussioner, analyser och skriftliga framställningar. Bedömningarna registreras och respons ges åt examinandena så fort som möjligt. Representanter för undervisning, arbetsgivare och arbetstagare bedömer yrkesprovet.

VALFRIA EXAMENSDELAR

4 § Skötsel av ishallar

Beskrivning av yrkesskickligheten

Föreståndaren för ishallen kan göra upp en skötselplan för ishallen, tillverka is samt sköta hallen kostnadsmedvetet och kundinriktat med beaktande av säkerhetsaspekterna.

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
Idrottsanläggningsföreståndaren kan göra upp en skötselplan för ishallen och handla enligt den.	Skötselplan Examinanden <ul style="list-style-type: none">• kan planera underhåll och organisering av kylanläggning• kan vid rätt tidpunkt sköta årsservicen av isskötselmaskinen eller -maskinerna• känner till och identifierar behovet av skötsel för VVS- och elteknik samt informationsteknik• känner till behoven av underhåll för inventarierna och fastigheten.
Idrottsanläggningsföreståndaren behärskar de olika skedena i istillverkning.	Frysning Examinanden <ul style="list-style-type: none">• känner till grunderna för tillverkning av is för olika isbanebeläggningar• kan göra de förberedande arbetena före frysning• kan göra isgrunden och isytan utgående från de krav olika issorter ställer• behärskar blekning av isen• kan märka ut banan• kan preparera isen så att den är i användbart skick.
Idrottsanläggningsföreståndaren behärskar de olika skedena i skötseln av ishallen.	Skötselåtgärder Examinanden <ul style="list-style-type: none">• behärskar de dagliga skötselåtgärder som isen kräver och ser till att det är allmänt rent• granskar veckovis isens tjocklek och ban-

	<p>utmärkningar</p> <ul style="list-style-type: none"> • granskar isens skick, banutmärkningar, sargar, mål, tävlingsklockor, ljudåtergivningsapparater och belysning före tävlingar och matcher • känner till de ur skötselsynpunkt viktigaste reglerna för olika former av isport • kan vid behov ändra ishallens lokaler och teknik för andra ändamål • kan utrusta hallen för tränings- och tävlingsbruk.
Idrottsanläggningsföreståndaren kan sköta kundservicen och tidsschemat och övervaka.	<p>Kundservice Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • behärskar information om och övervakning av tidsschema • ser till användarnas och allmänhetens säkerhet • känner till underhåll av skridskor och utrustning • kan sköta omgivningen och sortera avfall • känner till hallens säkerhetsplan och kan handla utifrån den.
Idrottsanläggningsföreståndaren behärskar tekniken i ishallen.	<p>Behärskning av tekniken Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • behärskar användning och underhåll av kylanläggning • kan registrera och följa upp energianvändningen och utifrån den handla energisnålt • kan reglera VVS- och elteknikapparater och instruera i användningen av dem • kan underhålla och fastställa fel på iskötselmaskiner och andra apparater • behärskar informationstekniken och användning, handledning och övervakning av ljudåtergivningsapparater.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Den här examensdelen anordnas i autentiska arbetsituationer. Yrkesskickligheten bedöms utgående från planeringen av arbetet och de praktiska arbetsuppgifterna. Yrkesprovet kan kompletteras med diskussioner, analyser och skriftliga framställningar. Bedömningarna registreras och respons ges åt examinanden så fort som möjligt. Representer för undervisning, arbetsgivare och arbetstagare bedömer yrkesproven.

5 § Skötsel av bowlinghallar

Beskrivning av yrkesskickligheten

Bowlinghallföreståndaren kan sköta bowlingbanor, använda redskap för att sköta banan, instruera och undervisa i bowling, behärskar pro-shop verksamheten, behärskar och kan sköta, underhålla och reparera automatiska GSX- kägelningsmaskiner samt känner till grunderna för A2- och 72-80-kegelningsmaskiner samt behärskar en positiv kundbetjäning i bowlinghallen.

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
Idrottsanläggningsföreståndaren kan sköta och underhålla bowlingbanor.	Skötsel av bowlingbanor Examinanden <ul style="list-style-type: none">• behärskar tekniska uppgifter, mått och regler för bowlingbanor• kan innan hallen öppnas för kunderna sköta bowling- och fartbanor samt rännor och fortsättningsrännor• kan under reserverad tid utföra dagliga skötselarbeten enligt reglerna• känner till material och redskap som används vid skötsel av bowling- och fartbanor.
Idrottsanläggningsföreståndaren behärskar samt kan sköta och underhålla redskap för underhåll av bana.	Skötsel av redskapen Examinanden <ul style="list-style-type: none">• behärskar det dagliga och periodiska underhållet av banbehandlingsmaskinen• kan programmera banbehandlingsmaskinen• kan planera oljeprofilerna med banbehandlingsmaskinen• kan underhålla redskap för rengöring av fartbanor• behärskar underhåll av redskap för rengöring av rännor.
Idrottsanläggningsföreståndaren behärskar undervisning i grunderna i bowling.	Handledning och undervisning i bowling Examinanden <ul style="list-style-type: none">• känner till reglerna för tävlingsbowling och poängräkning• känner till hjälp- och specialredskap för bowling• kan instruera i bowling på samma nivå som krävs i utbildningen för bowlinginstruktör.

<p>Idrottsanläggningsföreståndaren känner till grunderna för pro shop verksamheten.</p>	<p>Pro shop verksamhet Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till de regler som reglerar bowlingklotets egenskaper och kan väga bowlingklotet • känner till bowlingklotets struktur, material och beteende • känner till borraringsmaskin, borraringsjig och andra redskap som används vid bearbetning av bowlingklotet • kan göra layouterna på klotet och känner till olika tillbehör i anslutning till klotet, t.ex. fingerinsatser och tejper • behärskar mätning av greppet på bowlingklotet och kan borra bowlingklotet enligt kundens grepp • känner till andra bowlingtillbehör.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren behärskar och kan underhålla, sköta och reparera automatiska GSX-kägelresningsmaskiner.</p>	<p>Underhåll, skötsel och reparation av GSX-maskiner Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till maskinernas säkerhetsanvisningar samt nöd- och säkerhetskopplingar • känner till funktionsprinciperna för maskinerna, bl.a. funktionsperioder, magnetkopplingar och nexgenelektronik • känner till maskininställningarna • kan utföra underhåll och reparationer som behövs under olika serviceintervaller • känner till reservdelar för maskinerna och kan beställa och byta ut dem och upprätthålla lagret • kan använda de behandlingsmedel som behövs.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren behärskar grunderna för automatisk kägelresningsmaskin av märket A2-och 72-80.</p>	<p>Service, skötsel och reparation av A2- och 72-80 maskiner Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till maskinernas säkerhetsanvisningar och startkopplingar • Kanter till maskinernas funktionsprinciper och beståndsdelar, bl.a. växellåda, koppling, torn med koppling, hiss, kägelbord, klotaccelerator, klothiss, kägeltransportband och fördelare • behärskar inställningar, reparation och underhåll av maskinerna.

<p>Idrottsanläggningsföreståndaren behärskar samt kan underhålla, sköta och reparera övriga tekniska apparater i bowlinghallen.</p>	<p>Underhåll, skötsel och reparation av bowlinghallens tekniska apparater Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till och kan underhålla, sköta och reparera bowlinghallens övriga tekniska apparater som övertrampssensor, klot-accelerator, klothissar, scoringdatorer och -monitorer, Vector-dator, spelkonsoler samt bumpers.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren behärskar och kan sköta kundtjänsten i bowlinghallen.</p>	<p>Bowlinghallens kundtjänst Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan handla positivt och kundinriktat i kundtjänstsituationer i bowlinghallen • kan marknadsföra bowling • kan instruera och undervisa bowling-grupper eller enskilda bowlare • kan sköta bokningssystem och använda maskiner och apparater tillsammans med den övriga personalen • ser till att skoställningarna, bollställningarna och spelområdet är rent och snyggt.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesprovet för den här examensdelen anordnas i autentiska arbetssituationer. Yrkesskickligheten bedöms utgående från planeringen av arbetet och de praktiska arbetsuppgifterna. Yrkesprovet kan kompletteras med diskussioner, analyser och skriftliga framställningar. Bedömningarna registreras och respons ges åt examinandena så fort som möjligt. Yrkesproven bedöms av representanter för undervisning, arbetsgivare och arbetstagare.

6 § Skötsel av slalom- och hoppbackar

Beskrivning av yrkesskickligheten

Föreståndaren för hoppbackar behärskar systemen för tillverkning av konstsnö samt preparering och skötsel av slalom- och hoppbackar, beaktar säkerhetsaspekterna och handlar kundinriktat.

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren behärskar systemen för tillverkning av konstsnö.</p>	<p>Behärskning av systemen för tillverkning av konstsnö Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till och kan använda högtrycks-, lågtrycks- och hybridssystem som behövs i tillverkning av konstsnö • behärskar den dagliga användningen av

	<p>snökanoner och kan underhålla kanonerna</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan organisera tillförseln av vatten för att göra konstsnö och sköta den dagliga övervakningen av vattenkvaliteten • känner till väderförhållandenas inverkan på produktion av snö och snöns egenskaper.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren kan preparera och sköta slalom- och hoppbackar.</p>	<p>Skötsel av slalom- och hoppbackar Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • behärskar utrustning och redskap som behövs för att sköta slalombackar och kan underhålla dem och sköta förrådslokalerna • kan röra sig med pistmaskin och motor-kälke och preparera pister i rätt tid • kan sköta belysningen vid pister och hoppbackar • kan övervaka hissarnas och draganläggningarnas skick • kan preparera hoppbackar för sommar- och vinterbruk • kan också preparera övriga vanliga tävlingsplatser (bl.a. halfpipe, guppar o.s.v.).
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren känner till säkerhetsföreskrifterna angående slalombackar.</p>	<p>Säkerhetsföreskrifter Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till, behärskar och kan övervaka slalombackar enligt säkerhetsföreskrifterna • kan sköta den dagliga skyltningen och utmärkningen och informera om faror • kan utföra det dagliga underhållet av hissarna före de används • kan göra periodiska granskningar och flyttningar av hissar, vajrar, och draganläggningar enligt direktiven samt underhålla anläggningarna och skaffa sakkunnig hjälp för att hålla igång dem • kan följa bestämmelserna om arbetssäkerhet och arbetarskydd i dagligt arbete enligt arbetsbeskrivningen samt kan inskola i arbete • kan samarbeta med räddningsorganisationer och känner till säkerhetsplaner och alarm som hör till övervakning • kan handla i en olycksituation och ge första hjälpen (som motsvarar kunnande på FRK:s FHj2 nivå).

<p>Idrottsanläggningsföreståndaren behärskar kundservicen vid slalombackarna.</p>	<p>Kundservice Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan sköta biljettförsäljningen till hissarna och organisera och kundorienterat instruera förflyttning till hissarna • kan verka i kundservicen där redskap hyrs ut och vallas • känner till vilken utrustning som behövs i tävlingssituationer i olika slalomgrenar och backhoppning och kan preparera tävlingsplatserna enligt bestämmelserna utgående från gren • kan följa upp kvaliteten och kostnaderna för pistservicen, diskutera med kunderna om servicekvaliteten samt presentera och vidta förbättringsåtgärder.
---	---

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesproven för den här examensdelen anordnas i autentiska arbetsituationer. Yrkesskickligheten bedöms utgående från planeringen av arbetet och de praktiska arbetsuppgifterna. Yrkesprovet kan kompletteras med diskussioner, analyser och skriftliga framställningar. Bedömningen registreras och respons ges åt examinandena så fort som möjligt. Representanter för undervisning, arbetsgivare och arbetstagare bedömer yrkesproven.

7 § Skötsel av gräsytor

Examensdelen skötsel av gräsytor avläggs enligt motsvarande examensdel i yrkesexamen för skötare av golfbana.

8 § Skötsel av simhallar, badinrättningar och utomhusbassänger

Beskrivning av yrkesskickligheten

Simhallsföreståndaren känner till vilken betydelse simhallen har som en hälso-, idrotts- och välfärdsservice för alla medborgare och strävar till att utveckla denna service. Han/hon kan sköta simhallar planenligt, kundorienterat och kostnadsmedvetet. Han/hon följer i sitt arbete säkerhets-, hygien- och miljökrav.

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren kan utarbeta en skötselplan och ett årsreparationsprogram för en simhall, badinrättning eller utomhusbassäng med beaktande av ekonomiska och energi-</p>	<p>Skötselplan och lönsamhet Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan göra en skötselplan och ett program för underhåll tillsammans med teknisk och övrig personal

<p>besparande aspekter.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • känner till energianvändning och VVS- och elteknik för simhallar och kan använda dem energisnålt.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren kan sköta husteknik och reglera luftväxling och fukt för en simhall, badinrättning eller utomhusbassäng och känner till vilken betydelse det har.</p>	<p>Skötsel av husteknik Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan föra en dagbok för simhallen enligt skötselplanen och anvisningarna • kan utforma ett årsreparations- och underhållsprogram för simhallsfastigheten, inventarierna och tekniken samt deltar i utförandet av programmet • kan sköta simhallsfastigheten enligt anvisningar och skötselplan samt enligt rådande väderförhållanden (t.ex. risker som uppstår med snölass) • kan använda simhallens, badinrättningens eller utomhusbassängens datateknik och utnyttja den i sitt arbete • ser till att det är rent i hallen, vid ingången och i omgivningen.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren kan sköta vattenreningen i en badinrättning, simhall och utomhusbassäng på det sätt som hälsoskyddslagen och social- och hälsoministeriets förordning förutsätter.</p>	<p>Vattenrening och hygien Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • avlägger med godkänt vitsord social- och hälsovårdens produkttillsynscentral (STTV) kunskapstest • känner till simhallarnas och badinrättningarnas hygienkrav, bassängvattnets kemi och reningsmetoder • kan sköta bassängvattnets behandlingsprocess, reningsvarv, kemikaliedosering och vattengranskning enligt kontrolltestprogrammet • kan ta vattenprover, mäta ph-värdet och klorhalten samt informera kunderna om vattenkvaliteten • kan reda upp tekniska störningssituationer.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren känner till lagar, förordningar, säkerhetskrav och avtalspraxis som gäller simhallarna.</p>	<p>Säkerhet, övervakning och första hjälpen Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan utforma och underhålla ett eget övervakningsprogram för hygien och säkerhet i simhallen samt samarbetar med hälsovårdsmyndigheterna • känner till produktsäkerhetslagens bestämmelser om säkerheten på idrottsanläggningar och kan tillsammans med idrottsanläggningsmästaren upprätta ett säkerhetsdokument utgående från bestämmelserna

	<ul style="list-style-type: none"> • behärskar och kan handla utifrån grunderna för arbetssäkerhet i den utsträckning som arbetssäkerhetskortet förutsätter samt kan vid behov inskola i arbete • kan upprätta samarbets-, skötsel- och bruksavtal samt övervaka att de följs • utför godkänt livräddningstest för badvakt i simhall (FSL) och kan vid behov verka som badvakt i simhall • kan föra journal över olyckshändelser och farliga situationer i simhallen • kan livrädda i vatten.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren känner till simhallens betydelse som en hälso- och välfärdstjänst.</p>	<p>Hälsoidrott, vattenidrottsformer och miljökrav</p> <p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • tar i skötseln av simhallen i beaktande principer angående etik, hälsofrämjande aspekter och hållbar utveckling enligt gällande lagstiftning • känner till de krav på idrottsgrenar som användargrupperna i simhallen ställer och kan sköta förhållandena enligt reglerna för grenarna i tränings- och tävlingsituationer • kan i sitt arbete verka enligt ett miljöprogram och tillsammans med arrangörerna göra upp ett miljöprogram för stora evenemang i simhallen.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren behärskar simhallens kundservice.</p>	<p>Kundservice</p> <p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan verka på ett sätt som främjar kundsäkerheten och reda upp störningstillfällen • kan bedöma och utveckla sitt eget arbete och arbetssätt • gör kundenkäter angående simhallen och samlar in respons om hur hallen fungerar och tar responsen i beaktande i skötselplanen • kan i kundservicesituationer betjäna förutom på finska och svenska också på något annat språk • handleder kunder och ser till att hallens skyltning är i skick, aktuell och av god kvalitet.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesproven för den här examensdelen anordnas i autentiska arbetssituationer. Yrkesskickligheten bedöms utgående från planeringen av arbetet och praktiska arbetsuppgifter.

Yrkesprovet kan kompletteras med diskussioner, analyser och skriftliga framställningar. Bedömningen registreras och respons ges åt examinanden så fort som möjligt. Representer för undervisning, arbetsgivare och arbetstagare bedömer yrkesproven.

9 § Underhåll av idrottsredskap

Beskrivning av yrkesskickligheten

Förvaltaren av idrottsredskap kan sköta idrottsredskap kostnads- och grenmedvetet med beaktande av kundernas behov.

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren kan montera en cykel i körskick och utföra cykelservice.</p>	<p>Att montera cyklar i körskick Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan montera utrustning och tillbehör på ramen • kan granska växlar och bromsar • kan reglera säkerhetsanordningarna. <p>Cykelservice Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan utföra periodisk service • kan reparera fel på cykeln.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren kan montera slalomutrustning och snöbräden så att de är i användbart skick samt utföra behövlig redskapsservice.</p>	<p>Att montera ihop slalomutrustning och snöbräden så att de tryggt kan användas Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan sätta fast och reglera bindningar • kan grundbehandla samt slipa, vaxa och valla skidor • kan reglera och förkorta stavar • kan ställa in och reglera kringlor och remmar. <p>Underhåll av slalomutrustning och snöbräden Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan slipa en skida och göra bottenfigurerna • behärskar vallning • kan vässa skidornas kanter • kan reglera skidornas bindningar.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren kan montera redskap för terrängskidning så att de är i användbart skick samt utföra nödvändig redskapsservice.</p>	<p>Att montera redskap för terrängskidning så att de är i användbart skick Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan sätta fast bindningar • behärskar grundbehandling av skidor samt

	<p>slipning, vaxning och vallning</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan justera och förkorta stavarna • kan montera och underhålla kringlor och remmar. <p>Underhåll av terrängskidningsredskap Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan slipa skidorna och göra bottenfigurerna • behärskar vallning av skidorna.
Idrottsanläggningsföreståndaren kan utföra service på isidrottsredskap.	<p>Underhåll av skridskor Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan vässa och forma betten på ishockey-, skön- och hastighetsskridskor • kan byta bett på skridskor • behärskar värmeformning av skridskor. <p>Underhåll av spelredskap Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • behärskar förkortning och förlängning av klubbor • kan underhålla spel- och skyddsutrustning • kan reparera kompositklubbor.
Idrottsanläggningsföreståndaren kan utföra service på racketspelens racketar och klubbor (bl.a. tennis, badminton, innebandy och squash).	<p>Underhåll av racketar Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • behärskar strängarnas spänstighet på olika slags racketar • kan byta greppet på olika racketar • kan byta innebandyklubbornas grepp och klubblad samt förkorta skaftet.
Idrottsanläggningsföreståndaren kan underhålla golfutrustning.	<p>Underhåll av golfredskap Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan byta golfklubbornas grepp • kan byta skaften på golfklubborna • kan byta spikar på golfskor.
Idrottsanläggningsföreståndaren kan montera rullskidor, -skridskor och -bräden så att de kan användas riskfritt samt utföra den redskapsservice som behövs.	<p>Att montera rullskidor, -skridskor och -bräden så att de kan användas riskfritt Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan sätta fast däck, lager, axel och bromsdelar och testa dem • kan sätta fast rullskidornas bindningar • kan sätta fast rullbrädenas greppytor. <p>Underhåll av rullskidor, -skridskor och -bräden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan reparera däck, lager, axlar och bromsdelar

	<ul style="list-style-type: none"> • kan reparera bindningarna på rullskidor • kan förnya greppytorna på rullbräden.
Idrottsanläggningsföreståndaren kan montera konditionsredskapen och utföra den service som behövs på dem.	<p>Att montera konditionsredskapen så att de kan användas</p> <p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan montera konditionsapparaterna så att de kan användas • kan utföra service och reparationsarbeten på felaktigheter.
Idrottsanläggningsföreståndaren kan montera utfärds- och fiskeredskap så att de kan användas samt underhålla dem.	<p>Att montera utfärds- och fiskeredskap så att de kan användas och underhålla dem</p> <p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan sätta roddbåtar, kanoter och aktersnurror i användbart skick • kan montera ihop fiskeredskap så att de kan användas • kan utföra periodisk service och reparera fel på utfärds- och fiskeredskap • kan resa upp tält och reparera felaktigheter • känner till klättring och säkerhetsbestämmelser i anslutning till klätterställningar.
Idrottsanläggningsföreståndaren kan uppskatta arbetskostnader och behärskar kundservice.	<p>Bedömning av arbete och kundservice</p> <p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan uppskatta hur länge ett arbete tar och vad det kostar • behärskar kundservice och tar kundens behov i beaktande • håller servicelokalerna och -redskapen i skick • behärskar upprätthållande av lager och beställning av produkter.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesproven för den här examensdelen anordnas i autentiska arbetsituationer. Yrkesskickligheten bedöms utgående från planeringen av arbetet och praktiska arbetsuppgifter. Yrkesprovet kan kompletteras med diskussioner, analyser och skriftliga framställningar. Bedömningen registreras och respons ges åt examinandena så fort som möjligt. Representer för undervisning, arbetsgivare och arbetstagare bedömer yrkesproven.

10 § Skötsel av båthamnar

Beskrivning av yrkesskickligheten

Båthamnsföreståndaren kan utföra arbeten i anslutning till underhåll av byggnader i båthamnar, känner till och kan sköta bryggkonstruktioner, använda maskiner och apparater i anslutning till skötsel av båtplatser samt kan sköta hamnarnas vatten- och avfallsservice och känner till förordningarna i anslutning till dem.

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
Idrottsanläggningsföreståndaren kan sköta båtplatser samt vinterförvaringsområden.	Skötsel av båtplatser och vinterförvaringsområden Examinanden <ul style="list-style-type: none">• kan installera konstruktioner i båthamnar som bryggor, portar, bommar och bojar och utföra arbeten i anslutning till underhåll• kan handla rätt med en båt som är på olovlig plats på land eller i vatten• känner till de allmänna instruktionerna för förvaring av båtar och dockningsutrustning• kan utföra höst- och vårarbeten på vinterförvaringsplatser för båtar.
Idrottsanläggningsföreståndaren kan sköta byggnader i anslutning till båthamnar.	Skötsel av kajkonstruktioner Examinanden <ul style="list-style-type: none">• kan byta kajpontonernas kantspiror, sätta i ordning mellanlandgångar och pontoner, underhålla träkajer, installera strandkättingar, reparera mellankättingar, korrigera kajer och installera förtöjningsbommar och förtöjningsringar• kan gjuta betongtyngder för boj- och kajkonstruktioner.
Idrottsanläggningsföreståndaren kan använda och underhålla maskiner och apparater som används vid renovering av båthamnar.	Användning av maskiner och apparater samt underhåll Examinanden <ul style="list-style-type: none">• kan köra bil, båt, arbetsfärja, traktor, terrängbil och motorkälke• kan använda olika små maskiner som hör till yrket t.ex. motorsåg• kan i sitt arbete svetsa och göra träarbeten• behärskar uppgifter i anslutning till skötsel och underhåll av inventarier• känner till sjömärken och kan reglerna för hur man rör sig på sjön.

<p>Idrottsanläggningsföreståndaren kan sköta ärenden i anslutning till avfallshandling och avloppsvatten i hamnarna och känner till miljölagstiftningen på området.</p>	<p>Skötsel av avfallshandling och avloppsvatten Examinedanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till miljölagstiftningen i anslutning till båthamnar • kan sköta sugtömningsapparater för slag- och septitankar • kan ordna båthamnens avfallshandling.
---	--

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesprovet för den här examensdelen anordnas i autentiska arbetssituationer. Yrkesskickligheten bedöms utgående från planeringen av arbetet och praktiska arbetsuppgifter. Yrkesprovet kan kompletteras med diskussioner, analyser och skriftliga framställningar. Bedömningen registreras och respons ges åt examinedanden så fort som möjligt. Representanter för undervisning, arbetsgivare och arbetstagare bedömer yrkesprovet.

11 § Företagsamhet

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren kan bedöma sina personliga möjligheter och förutsättningar att eventuellt verka som företagare i branschen</p>	<p>Bedömning av de egna förutsättningarna för företagsamhet Examinedanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • vet vilka personliga färdigheter som stödjer framgångsrik företagsverksamhet och kan från denna utgångspunkt analysera sina värderingar och bedöma sina förutsättningar att verka som företagare • kan med hjälp av sakkunniga utarbeta en plan för sin personliga utveckling som företagare.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren kan analysera branschen samt de möjligheter och risker som är förknippade med att starta och utveckla ett företag</p>	<p>Analys av verksamhetsförutsättningarna för ett företag i branschen Examinedanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • har bekantat sig med branschen så att han kan bedöma dess framtidsutsikter och utveckling och de möjligheter marknaden erbjuder för att starta ett företag i branschen • kan bedöma förutsättningarna för att ett eventuellt eget företag skall bli framgångsrikt och lönsamt, dvs. ge en tillräcklig utkomst • kan analysera företagsamhet ur en företagares synvinkel i fråga om ansvar och förpliktelser • kan analysera företagsamhet också ur arbetsgivarens synvinkel

<p>Idrottsanläggningsföreståndaren känner till olika sätt att inleda företagsverksamhet och olika företagsformer, och kan utveckla ett utkast till en företagsidé för ett eget företag</p>	<p>Uppgörande av en företagsidé</p> <p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan jämföra alternativa sätt att inleda företagsverksamhet och kan diskutera olika möjligheter för sin eventuella företagsverksamhet med sakkunniga • kan tillsammans med sakkunniga utveckla ett utkast till en affärsidé, och vet hurdana ekonomiska och psykiska resurser och vilka produktionsinsatser som krävs när ett företag startas • kan tillsammans med sakkunniga bedöma utsikterna för att företagsidén skall bli framgångsrik.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren kan utveckla kundkontakter och samarbetsnätverk</p>	<p>Skapande av kundkontakter och samarbetsnätverk</p> <p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan överväga olika alternativ och i mån av möjlighet bygga upp sådana kund- och leverantörsnätverk som har betydelse för kontinuiteten i företagsverksamheten • kan med stöd av sakkunniga utarbeta utkast till avtal med ovannämnda samarbetspartner.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren kan fungera i enlighet med de viktigaste företagsekonomiska principerna.</p>	<p>Ekonomisk verksamhet</p> <p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan välja sådana åtgärder som gör verksamheten lönsam och kan prissätta sina tjänster med beaktande av marknadsfaktorer • förstår anbudspraxisen inom branschen och kan göra upp offerter • är medveten om sitt ansvar och sina förpliktelser som avtalspart • känner till de allmänna principerna för bokföring och bokslut samt kan diskutera utvecklingsmöjligheter för den ekonomiska verksamheten vid behov tillsammans med sakkunniga • kan tillsammans med sakkunniga utarbeta en grov resultatprognos för sitt företag och anlita sakkunniga i skattefrågor.
<p>Idrottsanläggningsföreståndaren kan utnyttja sakkunnigtjänster.</p>	<p>Användning av sakkunnigtjänster</p> <p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan skaffa sådan information och hjälp av sakkunniga som han behöver när han grundar ett företag och under olika faser i dess verksamhet.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesskickligheten påvisas genom att examinandan gör upp en preliminär affärsidé för det egna företaget. Den kompletteras med utredningar om förutsättningar och risker samt avkastning och kalkyler för verksamheten. Examinanden gör också en personlig bedömning och en plan för utveckling av sina möjligheter och sin förmåga att verka som företagare. Yrkesprovet fördjupas genom diskussioner om bedömningen med sakkunniga där man utifrån dokumenten och bedömningarna granskar och preciserar förmågan hos den som ämnar bli företagare att verka som företagare och hans/hennes förmåga att besluta sig för att eventuellt börja med företagsverksamhet.

Värdegrund inom idrottsanläggningsbranschen

Idrottsanläggningarna, såväl som byggande och skötsel av dem, har en viktig samhällslig betydelse. Verksamheten vid idrottsanläggningarna baserar sig på idrottslagen och stadgan om idrottsfostran och sport som Unesco har godkänt. En god idrottsanläggning och idrottsverksamhet främjar och upprätthåller hälsan på ett betydelsefullt sätt. För idrottsanläggningar som byggts och finansierats av samhället och för användningen av dem bör det utarbetas etiska principer. Verksamheten vid idrottsanläggningarna skall vara hälsofrämjande och stå i samklang med naturen och miljön. Verksamheten vid idrottsanläggningarna skall socialt och kulturellt stödja en hållbar utveckling. Idrottsanläggningarna skall hålla en standard, kvalitet och servicenivå som motsvarar behoven i stora användargrupper och grupper med särskilda behov både nationellt och internationellt.

Idrottsanläggningar är samhällsliga investeringsobjekt och behöver därför kvalificerade och kompetenta idrottsanläggningsföreståndare och idrottsanläggningsmästare. Utbildningen för personalen och inom branschen måste ständigt utvecklas för att arbetet inom idrottsanläggningsbranschen skall kunna hålla hög kvalitet och förändrings- och reformbehoven kunna tillgodoses.

Beskrivning av idrottsanläggningsföreståndarens yrke

En idrottsanläggningsföreståndare arbetar med mycket varierande skötsel av utomhus- och inomhusanläggningar samt med kundservice och övervakning. Arbetet sker i olika typer av idrottsmiljöer under olika årstider. Idrottsanläggningsföreståndaren kan arbeta antingen inom kommuner eller på privata företag eller som egen företagare inom branschen.

En idrottsanläggningsföreståndare skall känna till de viktigaste kraven som olika idrottsgrenar ställer på anläggningarnas konstruktion, utrustning och skötsel under tränings- och tävlingsförhållanden. Han/hon förutsätts ha tekniska kunskaper och färdigheter för många olika skötsel-, underhålls- och reparationsarbeten på idrottsanläggningar. Idrottsanläggningsföreståndaren skall känna till egenskaperna hos olika idrottsgrenar och veta vilka krav reglerna ställer på anläggningarna i tränings- och tävlingssituationer. Han/hon skall instruera kunderna i riskfri användning av anläggningen.

En idrottsanläggningsföreståndare skall vara samarbetsvillig och kunna betjäna kunderna och marknadsföra idrottsanläggningen. Han/hon skall kunna lösa problem som uppstår i service- och i andra situationer i arbetet samarbetsorienterat och flexibelt.

En idrottsanläggningsföreståndare skall självständigt och på eget initiativ klara av sina arbetsuppgifter på idrottsanläggningar. Han/hon måste kunna använda maskiner rätt och utföra förutsedda underhållsarbeten. Föreståndaren skall känna till beläggningar, ytmaterial, belysnings-, VVS-, el- och automationsteknik på idrottsanläggningarna samt kraven på informationsteknik.

En idrottsanläggningsföreståndare skall kunna planera sina dagliga arbetsuppgifter med hänsyn till väder- och driftförhållanden. Han/hon skall känna till vilka krav grupper med särskilda behov ställer på anläggningarna och kunna ordna med nödvändiga redskap och ställningar på relevanta platser för olika kundgrupper.

Utbildningsstyrelsen har godkänt dessa examensgrunder med stöd av lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.

De fristående examina är examina som särskilt planerats och utvecklats för att avläggas av den vuxna befolkningen.

Planeringen och genomförandet av de fristående examina baserar sig på ett nära samarbete mellan sakkunniga inom undervisning och arbetsliv.

Utbildningsstyrelsen/biblioteket
Pb 380
00531 Helsingfors
tfn: (09) 774 774 50
fax (09) 774 774 75
kirjasto@oph.fi
www.utbildningsstyrelsen.fi